

10. Prečo ľudia pália mosty – zmierenie (pre mladých)

Milí mladí priatelia,

medzi mnohými kresťanmi často vládne presvedčenie, že sebecko je len záležitosťou jednotlivca. Treba si však uvedomiť, že môže existovať aj egoizmus dvojice, egoizmus rodiny, skupiny, ba aj národov. Nastáva to vždy vtedy, keď jeden alebo viacerí radikálne uprednostnia svoje záujmy, a pritom nehľadia na záujmy ostatných alebo ich aj pošliapu. Takto sa vytvárajú vo svete osamelé svety, svety, ktoré majú medzi sebou spálené mosty. A keď vznikajú rozpory a rastie nenávisť, vtedy je potrebné, aby na svete boli služobníci zmierenia. Kresťanská úloha sprostredkovať zmierenie sa začína u Ježiša.

Ježiš je prostredník zmierenia

Ježiš prišiel na svet zmieriť svet s Bohom a výsledkom je to, že môžeme žiť ako Božie deti, očistené od hriechu, od všetkého, čo by nám mohlo prekážať, aby sme patrili Bohu. On nás všetkých vykúpil. *Jeho Boh ustanovil ako prostriedok zmierenia skrze jeho krv* (Rim 3,24).

Nevieme presne vysvetliť, prečo Boh chcel, aby zmierenie nastalo skrze krv Ježiša Krista, jeho milovaného Syna, ktorý ju vylial na kríži.

Ide o tajomstvo lásky tak ako nám to prezentujú dvaja významní svedkovia. Sv. Pavol píše: *Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní. Sotvakto zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici* (Rim 5,6-8). Aj sv. Ján evanjelista vo svojom liste píše: *Boh je láska. A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život. Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy. Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého.* (1Jn 4,8-11).

Zmierenie je teda príchod lásky, ktorá prekonáva rozdelenie a nenávisť. Nie je to len formálne odpustenie, záchrana od trestu, ale nastolenie nového vzťahu.

Apoštoli – vyslanci zmierenia

Keď sv. Pavol v liste Korinťanom opäť hlboko medituje Božiu lásku, vyjadruje, že toto tajomstvo nie je len nejaký fakt, ale hnací motor života. Doslova píše: *Ženie nás Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli.* Tajomstvo Kristovej lásky má za úlohu premieňať nás, ľudí, ako píše v nasledujúcej vete: *A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych.* Pavol veľmi

dobre cíti, že toto je jedno zo základných posolstiev apoštola: *Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!* (1Kor 5,14-20).

Zmierenie sa s Bohom

Ak nám Pán dal milosť pochopiť niečo z týchto slov, tak si nutne musíme položiť otázku: ako sa mám stať sprostredkovateľom zmierenia?

V našej saleziánskej spiritualite máme jeden veľmi výrazný príklad hrdinskej odvahy a odhodlania priniesť zmierenie – Dominik Savio, ktorý sa postaví medzi dvoch rozhnevaných chlapcov, ktorí chcú v súboji s kameňmi očistiť svoju pošliapanú česť. Odporúčam však prečítať si staršie vydanie životopisu Dominika Savia, lebo to posledné, ktoré máme, celú udalosť trochu zjednodušuje, a tým aj ochudobňuje jej posolstvo. V prvom rade Dominik vidí ohrozenie spásy týchto dvoch chlapcov – idú proti prikázaniu lásky. A tým, že pri takomto súboji mohlo dôjsť aj k ohrozeniu života, nebezpečenstvo bolo veľké, lebo zomierať v hriechu je nebezpečné. Okrem toho Dominik neukazuje obom aktérom súboja iba kríž, ale, čo sa v najnovšom texte nespomína, prosí oboch, aby hodili najprv kameň do neho. Týmto riskantne, ale totálne nasledujúc Ježiša ponúka svoje zdravie i svoj život na to, aby sa spamätali. A vskutku, práve tým, že Dominik bol priateľom oboch, celá jeho služba zmierenia nadobudla veľkú účinnosť. Dominik vlastne zrealizoval slová pápeža Františka, ktoré napísal mladým:

Tvoj duchovný rast sa prejavuje najmä veľkodušnou a milosrdnou bratskou láskou. Povedal to aj sv. Pavol: Pán nech zveľadí a rozhojní vašu lásku navzájom i voči všetkým tak, ako ju máme my voči vám (1 Sol 3, 12). Kiež by si mohol čoraz väčšmi prežívať „extázu“, ktorá spočíva v tom, že vyjdeš zo seba a budeš sa usilovať o dobro druhých až po obetovanie života (*Kristus žije*, 163).

Zmierenie nie len extrémnych prípadov

Byť prostredníkmi zmierenia neznamena len vstupovať do súbojov a bitiek. Je potrebné pozývať a umožňovať iným, aby sa zmierili s Bohom, teda, aby prijali Božiu ponuku zmierenia: Kristovu lásku. Pápež František nám osvetľuje túto cestu takto: je potrebné *skrytú krásu, dôstojnosť a veľkosť ako obraz Boha a Otcovho dieťaťa /každej ľudskej osoby/. Duch Svätý nás chce povzbudiť, aby sme vyšli zo seba, s láskou objali druhých a hľadali ich dobro.*

Toto treba robiť aj vtedy, keď je to ťažké, keď to niečo stojí. Pápež František pokračuje: *Prijaté rany ťa môžu viesť k pokušeniu izolovať sa, stiahnuť sa do seba, živiť nenávisť; ale nikdy neprestaň počúvať Boha, ktorý ťa pozýva, aby si odpustil. Ako správne učia biskupi Rwandy, „zmierenie s druhým človekom si vyžaduje, aby sme v ňom objavili dobro, ktoré v ňom stvoril Boh. [...] Z tohto zorného uhla je podstatné rozlišovať medzi hriešnikom a jeho hriechom a urážkou, aby sme dosiahli autentické zmierenie. Znamená to, že nenávidíš zlo, ktoré ti iný spôsobuje, ale neprestávaš ho milovať, pretože spoznávaš jeho slabosť a vidíš v ňom Boží obraz“*

Priniesť do sveta zmierenie a lásku

Dnešná obnova vás pozýva otvoriť sa novým horizontom, aby sme sa vyhli nebezpečenstvu „svätého egoizmu“ – spokojnosti s tým, že máme stretko, že sa máme dobre v oratku, že je nám spolu fajn. Isto potrebujeme chvíle, v ktorých sme spolu a je nám dobre, ale nemôžeme v tom zostať. Je to niečo podobné ako s jedlom: je potrebné veľa jesť, ale každý vie, že existuje aj otroctvo jedla a prejedanie sa. Na to nám Pán dal srdce a rozum, aby sme to správne odhadli. Začítajme sa do veľmi akútnych pápežových slov:

168. Zoči-voči realite plnej násilia a egoizmu môžu byť niekedy mladí vystavení riziku, že sa uzavru do malých skupiniek a vyhnú sa tak výzvam a problémom, ktoré na nich kladie život v spoločnosti a v širšom svete. Cítia, že žijú bratskú lásku, ale ich spoločenstvo sa možno stalo len predĺžením ich ja. Je to oveľa vážnejšie, najmä ak sa povolanie laika chápe iba ako služba v rámci Cirkvi (lektori, akolyti, katechéti...), a zabúda sa na to, že povolaním laika je predovšetkým láska v rodine a láska sociálna či politická. Je to konkrétna, z viery vychádzajúca angažovanosť za budovanie novej spoločnosti; je to život uprostred sveta a spoločnosti s cieľom evanjelizovať jednotlivé jej inštancie, napomáhať mieru, spolunažívaniu, spravodlivosti, ľudským právam, milosrdenstvu, a tak šíriť Božie kráľovstvo vo svete.

169. Navrhujem mladým, aby prekročili hranice priateľských skupín a budovali „sociálne“ priateľstvo a hľadali spoločné dobro. Sociálne nepriateľstvo je deštruktívne. A rodina sa ničí pre nepriateľstvo. Krajina sa ničí pre nepriateľstvo. Svet sa ničí pre nepriateľstvo. A najväčším nepriateľstvom je vojna. Dnes vidíme, že svet sa ničí vojnou. Pretože nie sú schopní sadnúť si a porozprávať sa. [...] Preto hľadajte cesty a budujte sociálne priateľstvo. 90 Nie je to ľahké, treba sa vždy niečoho zrieknuť, treba vyjednávať, ale ak to budeme robiť s myšlienkou na dobro všetkých, urobíme úžasnú vec, a síce že dáme bokom rozdiely a budeme bojovať za spoločný cieľ. Ak sa nám uprostred mnohých odlišností podarí nájsť body, v ktorých sa zhodujeme, toto úsilie, ktoré si vyžaduje umenie a niekedy námahu stavať mosty, budovať mier vyhovujúci všetkým, bude to zázrak kultúry stretnutia, ktoré môžu mladí prežívať s odvahou a so zanietením.

1. Ako je nastavený môj duchovný život – nie konzumne?
2. Neuzatváram sa príliš v dvojici, v skupinke, v oratku?
3. Viem prinášať lásku aj s rizikom, že ma to niečo bude stáť?
4. Pochopil som, že zmierenie je láska?
5. Uvedomujem si, že mnohí ľudia nespoznajú Božiu lásku, lebo im ju nikto neohlasuje?
6. Akým spôsobom ma Boh volá byť ohlasovateľom Božej lásky? Iba tak, popri všetkom?